

Rom 14, 5

5: Ett menneske setter én dag høyere enn en annen, et annet menneske holder alle dager for å være like. Enhver av dem må bare være fullt overbevist i sitt eget sinn!

Dette er det andre eksemplet på ulikhetene mellom de svake og de sterke på apostelens tid. De som ennå holdt fast ved den levittiske lovens forskrifter om mat, holdt seg også etter de samme budene om høytider og fastedager. Vi forstår at teksten vår ikke gjelder sabbaten eller "Herrens dag" (Åp 1: 10), men bare disse andre "høytider, nymånedager og sabbater" som bare var "en skygge av de kommende ting" (Kol 2: 16-17). Det kan vi se av dette kapitlet i sin helhet, som nettopp handler om slike ting som de første kristne hadde ulike oppfatninger av. Men i spørsmålet om sabbaten skulle holdes hellig, var det aldri noen uenighet. For sabbaten hadde de ikke fra den levittiske loven, men alt fra skapelsens dager (1Mos 1). Her gjelder det altså akkurat det samme som i Gal 4: 9-10, der Paulus taler alvorlig til dem om at nå burde de kjenne og holde fast på sin frihet fra den levittiske loven. Han sier: "Hvordan kan dere på ny vende dere til de svake og ynkelige maktene (barnelærdommene); vil dere på ny trelle under dem? Dere holder nøye rede på dager og måneder og årstider og år" (konf. Kol 2: 16).

Ja, slik levde altså de svake. "Ett menneske setter én dag høyere enn en annen". De som hadde mer lys over evangeliet, som hadde sett sin frihet, de "holdt alle dager for å være like". De var ikke bundet opp av disse jødiske fastedagene eller høytidene, men tjente Gud i Åndens nye vesen på den måten som var naturlig, slik hver dags behov og kjærligheten krevde. Og dette var jo i seg selv mer riktig, og stemte også helt med apostelens syn (v. 14). Men han visste at disse svake i Rom ikke ville "bli rettferdiggjort ved loven" (Gal 5: 4), at de bare praktiserte disse forskriftene i en klippefast tro på Kristus alene, ja, gjorde det "for Herren" (v. 6). Så overlot han til deres videre utvikling i troen at de skulle få lært hva som i seg selv var mest viktig, og er her bare opptatt med å lære dem det som var mest viktig for det evige liv: troen, en god samvittighet, og kjærligheten. Derfor tilføyer han bare her:

Enhver av dem må bare være fullt overbevist i sitt eget sinn! I spørsmål hvor oppriktige kristne kan få ulike oppfatninger, må enhver handle etter sin absolutte overbevisning. Ikke foreta seg noe som de ennå ikke er sikre på er rett etter Guds vilje. Må så hver enkelt av oss søke full visshet i hvert enkelt spørsmål, og så frimodig handle etter den! Det er altså ikke fullt så farlig om en skulle ta feil i hva som er rett i slike spørsmål, som når en gjør noe under tvil. For det bryter jo ned både troen og samvittigheten (v. 22-23). Derfor er dette en viktig regel: "Enhver av dem må bare være fullt overbevist i sitt eget sinn!". Men så må en samtidig huske at den frihet i oppfatning og livsmønster som med dette aksepteres for kristne, utelukkende gjelder i spørsmål som ikke strir mot klare og utvetydige ord i Skriften, eller mot troen og kjærligheten. F. eks. holder det ikke å si at "den ene tror Kristus er eneste vei til frelse. Den andre at det derimot er våre gjerninger. Enhver får bare være fullt overbevist i sitt eget sinn, så er alt greit". Nei, det går ikke! Selvsagt kunne "de som er ulærde og

ubefestede forvrengte dette", men da "til sin egen undergang" (2Pet 3: 16). Men selv om hele Guds evangelium er "skjult", så "er det for dem som går fortaapt det er skjult" (2Kor 4: 3).

Det går heller ikke an å si at "den ene ser på vennskap med verden og dens lyst som farlig. Den andre ser på dette som uskyldige ting. Enhver må bare være fullt overbevist i sitt eget sinn!" Nei, dette har vi jo klare ord om i Skriften: "vennskap med verden er fiendskap mot Gud". Det går ikke an å tenke som det passer oss selv, hvis vi virkelig vil være kristne. Ikke en gang i de spørsmålene hvor vi generelt sett står fritt, men hvor det i det hellige samfunnet vi tilhører er gjort samdrrektig vedtak som må overholdes. For da krever kjærlighetsbudet at vi ikke forårsaker splittelse og uorden på grunn av vår frihet eller egne oppfatninger. Med henvisning til dette bibelstedet om å ta vare på bestemte dager kunne f. eks. noen si: "Det var nå den sjuende dagen Gud fra skapelsen av gjorde til hviledag. Søndagen er bare noe menigheten har valgt, derfor trenger jeg ikke holde den hellig". Hvis du taler på denne måten, da "ferdes du ikke lenger i kjærlighet" (v. 15), da "setter du deg til doms over forskjellige meninger" (v. 1). Da går det ikke an her å anvende disse ordene om at enhver bare må være fullt overbevist i sitt eget sinn.

Nei, her taler apostelen utelukkende om slike spørsmål hvor Guds barn på tross av at de alltid ønsker å holde seg til Guds ord og gjøre hans vilje, likevel hadde fått ulik oppfatning av hva som behager Gud. Da var det nødvendig at de handlet etter sin overbevisning. Det motsatte ville jo være nedbrytende for samvittigheten, for da sto de jo imot det de oppfattet som Guds bud og vilje. Men det er jo ikke det som skjer med dem som i lettsindighet bare følger sitt eget hode. De kan ikke innfor Gud bevitne at de "gjør det for Herren". Legg merke til det apostelen tilføyer nå: